

Verkiezingsdebat teveel op Nederland gericht

Overige; publicatiedatum 13 november 2006

Het klimaatprobleem, ontwikkelingssamenwerking en duurzaamheidsbeleid worden in verkiezingsenquêtes onderbelicht. MKB bedrijven prefereren economische groei en individuele welvaart door marktwerking en burgers willen zorg en welzijn in eigen sociale leefomgeving door overheidsregulering. Het MKB waardeert de inzet van de zittende regering voor de mondiale markt. 45% van de MKB-ondernemers geven de voorkeur aan de voortzetting van de CDA-VVD coalitie.

Dat blijkt uit onderzoek van het Milieu en Natuurplanbureau (MNP) in samenwerking met TNS-NIPO en EIM naar de voorkeur van burgers en MKB-ondernemers voor de vier toekomstbeelden voor Nederland en gerelateerde maatschappelijke onderwerpen. Veel enquêtes zijn in verkiezingstijd gericht op de Nederlandse problemen, maar burgers vinden mondiale problemen als de dreiging van het terrorisme, honger, milieuproblemen belangrijker dan Nederlandse problemen.

Nederlandse burger denkt niet 'Haags' maar mondiaal over duurzaamheid

Uit het onderzoek naar het belang van 64 maatschappelijke vraagstukken blijkt dat burgers in 2006 de dreiging van terrorisme, de oudedagsvoorziening, bestrijding honger, mensenrechten en gezondheidszorg de belangrijkste vraagstukken vinden ([zie tabel 1](#)). Ten opzichte van 2003 vertonen milieuonderwerpen een dalende trend. Behalve de vervuiling van de zeeën komen ecologische onderwerpen niet voor in de top tien van 64 vraagstukken. Veel mondiale onderwerpen scoren hoog. Deze resultaten verschillen van de 21minuten-enquête omdat in het MNP-onderzoek is gevraagd naar maatschappelijke vraagstukken in het algemeen zonder de focus op de Nederlandse politiek te leggen. In een controle onderzoek is dit wél gedaan en dan blijkt bij het verleggen van de kijkrichting naar de Nederlandse politiek, mondiale problemen en milieuproblemen verdwijnen uit de prioriteitenlijst. Wereldproblemen worden blijkbaar niet geassocieerd met regeringsbeleid of de Haagse politiek. Maar als er naar gevraagd wordt, blijken burgers deze problemen belangrijker te vinden dan vraagstukken die spelen in Nederland. Burgers weten best welke beleid van belang is voor een duurzame wereld.

Het MKB richt zich meer op vraagstukken binnen de Nederlandse grenzen

Hoe denken MKB-managers over de maatschappelijke vraagstukken in relatie tot hun bedrijfsvoering? Vraagstukken, zoals blijven meetellen in de wetenschap, betrouwbare nutsvoorzieningen en lagere belastingen worden door circa 70% van de ondernemers als belangrijk aangemerkt voor de ontwikkeling van hun bedrijf ([zie tabel 2](#)). In tegenstelling tot de preferentie van burgers worden mondiale vraagstukken in relatie tot de bedrijfsvoering van ondernemers door minder dan 50% van de ondernemers genoemd. Bijdragen aan de oplossing van mondiale vraagstukken

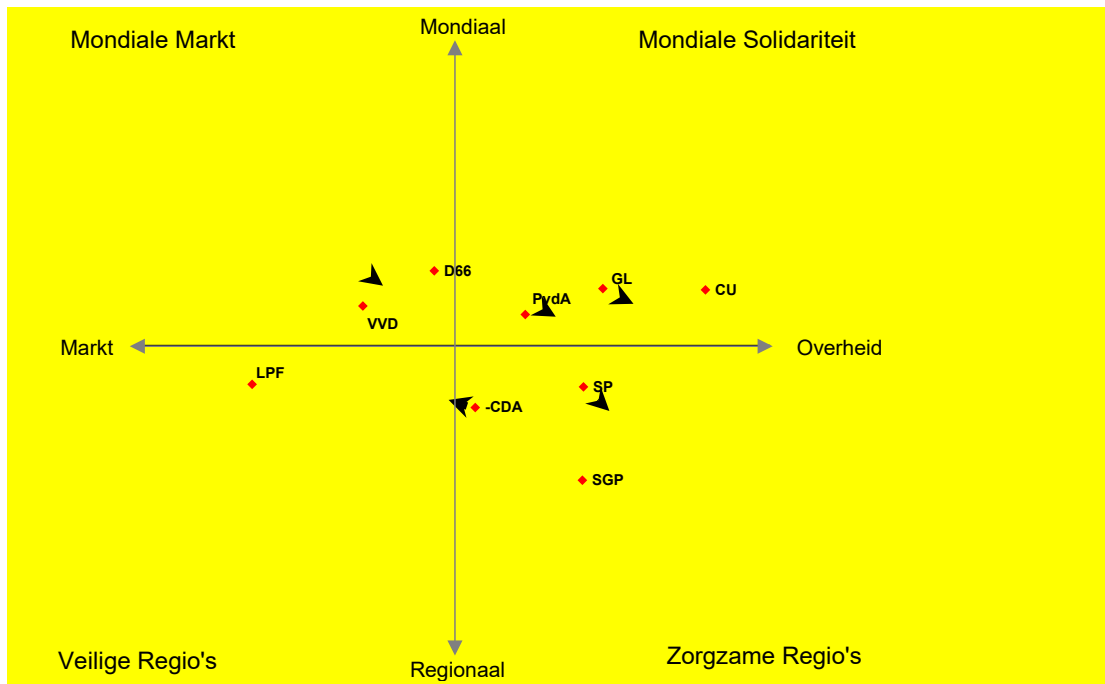
door MVO (41%) en eerlijke prijzen voor producten uit de derde wereld (26%) zijn middenmoters.

Welvaart en Leefomgeving

In september hebben het MNP, CPB en RPB de studie 'Welvaart en Leefomgeving' (WLO) gepubliceerd. In deze gezamenlijke studie brengen de planbureaus in kaart hoe Nederland zich tot 2040 zal ontwikkelen. De analyse is verricht aan de hand van vier toekomstbeelden. Het MNP heeft in samenwerking met TNS-NIPO en EIM onderzoek gedaan naar de voorkeur van burgers en MKB-ondernemers voor de vier toekomstbeelden ([zie tabel 3](#)). MKB-ondernemers prefereren economische groei en individuele welvaart door marktwerking en burgers willen zorg en welzijn in eigen sociale leefomgeving door overheidsregulering. Hoge economische groei gaat volgens de WLO gepaard met extra druk op de schaarse ruimte door bevolkingsgroei en immigratie. Deze voorkeur van burgers is recent bevestigd door de 21-minuten enquête. Het MKB waardeert de inzet van de zittende regering voor de mondiale markt. 45% van de MKB-ondernemers geeft de voorkeur aan de voortzetting van de CDA-VVD coalitie. Mocht deze coalitie geen meerderheid behalen dan mogen de CU (11%) of Eén NL (6%) aanschuiven. Voor een linkse coalitie van PvdA-GL-SP, maar ook voor een brede coalitie van CDA-PvdA, heeft minder dan 5% van de MKB-ondernemers een voorkeur.

Toekomstbeelden en de achterban van de politieke Partijen

Hoe verdeelt de achterban van de verschillende politieke partijen zich over de vier toekomstbeelden uit de WLO? De achterban van VVD en D66 had in 2003 gemiddeld een grotere voorkeur had voor de Mondiale Markt, terwijl de achterban van het CDA, de SP en de SGP gemiddeld meer voelde voor Zorgzame Regio's. Voor Mondiale Solidariteit was een grotere voorkeur te vinden onder de achterban van de PvdA, GL en CU. De LPF achterban had in 2003 een gemiddeld grotere voorkeur voor de Veilige Regio's. Met behulp van de door de recente gehouden 21-minuten enquête is een inschatting gemaakt in welke richting de politieke achterban zich sinds 2003 heeft bewogen. De voorkeur van achterban van het CDA lijkt zich meer naar een door de markt gereguleerde samenleving te bewegen en die van de VVD meer naar mondialisering. Terwijl de achterban van de linkse partijen PvdA, GL en SP zich meer in de richting overheidsregulering beweegt.

- Meer informatie over de studie [Welvaart en Leefomgeving](#)
- Meer informatie over het [Method rapport bij de Duurzaamheidsverkenning](#)

Auteurs:

Theo Aalbers en Kees Vringer, Milieu en Natuurplanbureau

Dieter Verhulst en Peter Kanne, [TNS-NIPO](#)

Coen Bertens en Ruud Hoevenagel, [EIM](#)